మళ్ళీ రైలు తప్పిపోయింది

గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఒకరాత్రి..!! విజయవాడ జంక్షన్‌లో జీవితంలో రెండోసారి రైలు తప్పిపోయిన రేషన్ గుమాస్తా 'చంద్రుడు' బతుకు మబ్బు తెరల్లో పారాడుతున్న కథ!

మధ్య మధ్య ఫ్లాష్ బాక్‌ల కలనేతతో కొంగ్రొత్త పద గుంభనలతో అల్లిన భావబంధుర మనోవైజ్ఞానిక నవల..!

రచనాకాలం: 1970

2

చోడవరానికి ఆరుమైళ్ళ దూరంలో ఒకానొక పల్లెటూళ్ళో నలభై అయిదేళ్ళ క్రితం శ్రీరామ నవమినాడు ఓ కుర్రాడు పుట్టాడు. వాళ్ళ నాన్న బడిపంతులయినా కొడుకు తాసిల్దారు కావాలని ఆ రోజుల్లో కలలుకనేవాడు. కాని, ఆ కలలు ఆయన మూడేళ్ళే కని ఒకరోజు కలలు కంటూనే కళ్ళు మూశాడు. బడి పంతులు ఆనవాయితీ ప్రకారం అందమయిన కలల్నీ, అచ్చమయిన దారిద్ర్యాన్నీ - తాసిల్దారు కావలసిన కొడుక్కీ, ముప్పై అయిదేళ్ళ పెళ్ళానికీ వారసత్వంగా అప్పగించి పోయాడు. అంతవరకూ అప్పల నరసింహంగారంటే ఆ ఊళ్ళో అందరికీ ప్రాణం - ఆ ఊళ్ళో ఓ రామమందిరం కట్టించాడాయన - బీదవాడు కనక. వాళ్ళ నాన్న ఆయనకో ఇల్లిచ్చి పోతే ఆ ఇంటిని బడిచేసి - ఆ ఊరి పిల్లలందరికీ పాఠాలు చెప్పాడు.కాని తన కొడుక్కి చెప్పడానికి వేళ మించిపోయిందతనికి.

బడి తెరిచిన మొదటి రోజుల్లో ఆయన దగ్గర పాఠాలు నేర్చుకున్న కుర్రాళ్ళు ఎదిగి ఆ ఊరికి కరణమూ, మునసబూ అయి - ఆయన కన్ను మూశాడనగానే ఆ ఇంటిని ఆదుకునే దెలాగా అని మీమాంసలో పడ్డారు. తాహతులేని సాయం, అవసరంలేని ఆదా నేర్పలేదు పెద్దాయన బ్రతికున్నన్నాళ్ళూ. ఆ ఇల్లాల్ని నూతికి నీరు తోడుకోడానికి వచ్చే పార్వతిదేవిగానే ప్రజలు ఎరుగుదురు, ఇప్పుడావిడ వీధి చూడడంలేదు. కొడుకు అన్నం కలిపి తినిపిస్తేనే తినే స్థితిలో ఉన్నాడింకా. స్నేహితులంతా గింజుకులాడారు. ఆఖరికి ఒకాయనకి ఆలోచన తట్టింది.

సాయంకాలం ఎప్పుడన్నా ఆ ఇంటికి ముందు నుంచి నడిచేటప్పుడు - గంధర్వులు ప్రత్యక్షమయినట్టు - పార్వతమ్మ పాట చెవులబడేది. ఆ గొంతు తియ్యదనం రుచి పరోక్షంగా పల్లె పల్లెంతటికీ తెలుసు. ఆమె గొంతులో మమతల మాధుర్యమంతా రాశీభూతమయినట్టు తోచేది. ఆ పల్లె పల్లెంతటికీ ఆమె ఓ కనిపించని దేవత. పార్వతమ్మ దగ్గర పాత హార్మోనియం కూడా ఉంది. ఎప్పుడయినా తీరిక కలిగితే వచ్చిన కీర్తనలు వాయించుకునేది. ఆమె గొంతులో త్యాగయ్య స్వచ్ఛంగా, పారవశ్యంతో పలికేవాడు.

ఆ తియ్యదనానికి విలువ కట్టకపోయినా, ఆ పాటలయినా పిల్లలికి నేర్పితే - ఆ మిషమీద వాళ్ళిద్దర్నీ సాకవచ్చునని పెద్దలు భావించారు. ఆడవాళ్ళని పంపించి ఆమె చేత సరేననిపించారు.

ఎప్పుడో మధ్యాహ్నం పూటో సాయంత్రమో నలుగురయిదుగురు పిల్లలు ఆమె చుట్టూ చేరేవాళ్ళు. మరిచిపోయిన పిళ్ళారి గీతాలు, సరళీ స్వరాలు, జంటస్వరాలు, మళ్ళీ ఆ పాత హార్మోనియం మీద పలికించేది పార్వతమ్మ గొంతు గంధర్వగానం చేస్తున్నా -

హార్మోనియం జీవితంలోని అపశ్రుతిని అపస్మారంగా పలుకుతుండేది. ఆమె సంగీతానికి ఏకలవ్య శిష్యుడు రామచంద్రుడు. ఆ చిన్న గుడిసెలో ఆమె గొంతు తీపినే ఊపిరిగా పోసుకుని పెరిగాడు చంద్రుడు. ఆ పాటలో అతనికి చెప్పరాని దైన్యమూ ఆపుకోలేని దుఃఖమూ ధ్వనించేవి. ఎందుకో అతనికి అర్థం చేసుకునే వయస్సు చాలదు. అయినా ఒక్కోసారి తల్లి తొడమీద తల ఆనించుకుని అలా పాట వింటూ పడుకునేవాడు. ఆ పాట విశాలంగా ఆకాశంలో తేలిపోతున్నట్టుండేది కాదు. ఇరుకుగా, సంకుచితంగా ఉన్న జీవితాన్ని సర్ది చెపుతున్నట్టుండేది. స్వేచ్ఛగా, నిరాటంకంగా సాగేది కాదు - నిరాడంబరంగా, సాధువుగా వినిపించేది.

ఆ హార్మోనియం పెట్టె, అపురూపమయిన ఆ కంఠంలో ఒదార్పు మధ్యనుంచి - తాసిల్దారు కావలసిన అబ్బాయి బ్రతుకు పన్నెండేళ్ళు గడిచింది. సంగీతం చెప్పుకునే అమ్మాయిలు పెళ్ళిళ్ళు చేసుకుని అత్తవారిళ్ళకు వెళ్ళిపోయారు.

పల్లెటూరి జీవితం గిడసబారి గజిబిజి అయింది. పదేళ్ళ కిందటి పెద్దల వితరణ పాతబడిపోయింది. పార్వతమ్మకి సాయం చేసేందుకు సానుభూతితో పెద్దలు ప్రారంభం చేయించిన ఈ వ్యాసాంగం ఇప్పుడామెకు వృత్తిగా, వ్యాపకంగా స్థిరపడింది. ఇప్పుడు సంగీతం పాఠాలు వెదుక్కోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. వయస్సు ముదిరింది. గొంతు తేలికయి, తీపి పలుచనయింది.

ఆ రోజుల్లో పల్లెకి అసింటా ఓ టూరింగ్ సినిమా హాలు వెలిసింది. వేలం వెర్రిగా ప్రజలు వచ్చేవారు. సతీసావిత్రి, దశావతారాలూ, భక్తప్రహ్లాదలాంటి బయస్కోపుల్ని విరగబడి చూసేవారు. దాని యజమాని కాంతయ్యగారని వ్యవసాయం ఎదురు తిరిగిన ఓ మోతుబరి. కాంతయ్యగారు చిన్నప్పటినుంచీ జులాయి కోరు. తిరుగుళ్ళు మరిగి, వాళ్ళనాన్న చచ్చిపోయేదాకా ఆగి, ఆయన అటుపోగానే పొలాన్ని అమ్మి, కలకత్తావెళ్ళి - ఒక చిన్న టూరింగు సినిమాకి సరంజామా అంతా కొనుక్కుని వచ్చాడు. వ్యవసాయం పోతే పోయింది కాని, వ్యాపారం బాగా కలిసివచ్చింది. బాగా డబ్బు చేసుకున్నాడు. డబ్బుతోపాటు ఖరీదయిన జబ్బులూ కలిసివచ్చాయి. అప్పుడిక ఇక్కడికి వచ్చి దాదాపు స్థిరపడ్డాడు. ఆయన పెళ్ళాం అర్థంకాని దేదో రోగమొచ్చి హఠాత్తుగా చచ్చిపోతే.. మిగిలిన ఒక్కగానొక్క అమ్మాయిని అతిగారాబంగా పెంచడానికి అయిదుగురు మనుష్ల్ని పెట్టాడు. మితి మీరిన డబ్బు ముసలాడిలో రోగంగా ప్రతిఫలించినట్టు, కూతురులో పొగరుగానూ, అనవసరమయిన 'కొవ్వు'గానూ కూడదీసుకుంది. గిడసబారిన జొన్నకంకిలాగ ఎర్రగా, బిరుసుగా, నిండుగా, నిటారుగా పెరిగింది వలజ. (ఆ రోజుల్లో ఆయన్ని ఆశ్రయించుకుని బ్రతికిన కొందరు 'కవిగాళ్ళు' ఆ అమ్మాయికి శబ్దార్థ చంద్రిక వెదికి అలాంటి నామకరణం చేయించారు "వలజ అనగా మంచి చూపుగల యాడుది" అని అర్థం. లఘు శబ్దార్థ దీపిక) కాంతయ్యగారు ఆ అమ్మాయి కోసమని గుర్రాన్ని తెప్పించి గుర్రపు స్వారీ నేర్పించారు. మంచి జీనుతో గుర్రం ఠీవిగా నిండుగా ఉండేది. నౌకరు వలజని ఎక్కించి పల్లె అంతా తిప్పుతుంటే కోతి గుర్రం మీద ఎక్కి సర్కసు చేస్తున్నట్టుండేది. శరీరం వయస్సుకి మించి పెరిగి - మాట - ఆ శరీరంలోంచి ఏమూలనుంచో వస్తున్నట్టుగా సన్నగా కీచుమంటూ ఉండేది కాని, వలజవి అందమయిన కళ్ళు. పేరుకు తగ్గట్టు బాణంలాగ దూసుకుపోయేటట్టు చూసేది.

ఓ రోజు గుర్రపుస్వారీకని పల్లెలోకొచ్చి పార్వతమ్మ పాట వింది వలజ. ఆ సాయంకాలమే తండ్రి దగ్గరికిపోయి మారాం చేసింది పాట నేర్చుకుంటానని. మరునాడే పార్వతమ్మ కోసం కాంతయ్యగారు గుర్రబ్బగ్గీ పంపిస్తే ఊరంతా విరగబడి చూశారు - రాజాంతఃపురం నుంచి ముత్యాలపల్లకీ వచ్చినట్టు. కాని, పార్వతమ్మ కదల్లేదు. బయటికి పోయి పాఠం చెప్పే అలవాటు లేదని కబురు పంపింది కాంతయ్యగారు నల్లమందు నిషాలో ఈ మాట విని నల్లత్రాచయిపోయారు. "సంగీత పాఠాలు చెప్పుకొనేదానికి ఇంత నీలుగా?" అన్నారు. కాని పల్లెటూరిలో పాతమనుషులు కొందరు ఆ కుటుంబం మర్యాద తెలియజేయగా, కాస్త నిలదొక్కుకుని - డబ్బు ఆశ చూపించారు. కాని, పార్వతమ్మ కదల్లేదు. పార్వతమ్మ కాదంటున్న కొద్దీ కాంతయ్యగారికి పౌరుషమూ, వలజకి ఆమె దగ్గిరే సంగీతం నేర్చుకోవాలన్న పట్టుదలా పెరిగాయి.

కాంతయ్యగారు చండశాసనుడనీ, తల్చుకుంటే పార్వతమ్మను 'చెర' బట్టగలడనీ - అప్పటి బయస్కోపు భాషలో పల్లెటూరి ప్రజలంతా చెప్పుకున్నారు. అదో 'అభినవ బాలనాగమ్మ' కథలాగ ఆ నోటా ఆ నోటా ఊరంతా పాకింది.

ఆ రోజుల్లోనే ఊరికి మరోవేపు మరో టూరింగు సినిమా వెలిసింది. అదీ ముమ్మరంగా డబ్బు చేసుకోవడం ప్రారంభించింది. ప్రజలు సగానికి సగం అటు మళ్ళిపోతున్నారు. కాంతయ్య చండశాసనుడేమో కాని తెలివి తక్కువ వాడేం కాదు. ఊరంతా ఈ విషయం పాకకపోతే వాళ్ళు అనుకున్నంతపనీ చేసేవాడేమోకాని, తీరా నలుగురికీ తెలిశాక తను ఏదైనా చేస్తే వ్యాపారం దెబ్బతింటుందని గ్రహించాడు. అందుకని 'షాక్ టాక్టిక్స్' ఉపయోగించి ప్రజలలో వ్యాపించిపోయిన తన దుర్మార్గాన్ని 'కాష్' చేసుకున్నాడు. ఒకరోజు గుర్రబ్బగ్గీలో అమ్మాయితో సహా వచ్చి - ఊళ్ళోని పెద్దల్ని పోగు చేసి - వాళ్ళని వెంటబట్టుకుని పార్వతమ్మ ఇంటికి వచ్చాడు. ఆమెకు అతివినయంగా నమస్కారం చేసి అర్ధనూటపదహార్లు గడపమీద ఉంచి తనకూతురికి ఇంటి దగ్గరే పాఠం చెప్పమని వేడుకున్నాడు.

ఊరు ఊరంతా ఈ కథని మరింత ముచ్చటగా చెప్పుకున్నారు. పులి అని భయపడ్డ జంతువే పిల్లి అయిపోయిందని, అది పార్వతమ్మ మహిమేనని అంతా మరీ మరీ అనుకున్నారు.

ఈ కథకు మరింత ప్రచారాన్ని ఇప్పించాడు కాంతయ్య - నలుగురు మనుషుల్ని పురమాయించి తన్మూలంగా పార్వతమ్మ నిజాయితీకి పరపతి పెరిగినట్టే. కాంతయ్య ఔదార్యానికి ఆదరణ వచ్చింది కాంపిటీషన్ టూరింగ్ సినిమాకి వెళ్ళే మనుషులు కూడా ఈ ఆదరణని 'పేట్రనయిజ్' చేశారు. క్రమంగా జనం అంతా అటునుంచీ అటు మళ్ళిపోయారు. నెలరోజులు తిరగకుండా టూరింగ్ హాలు ఎత్తించేశాడు కాంతయ్య.

అప్పుడు వలజకి ఎనిమిదేళ్ళు.

3

మంత్రిగారు వెళ్ళిపోయాక వెనక మిగిలిపోయిన హంగుదార్లలాగ ప్రయాణికులంతా ఎవరి సర్దుబాట్లు వాళ్ళు చేసుకుంటున్నారు. రైలు వెళ్ళిపోయాక, అధికార్లని వదిలించుకున్న ఉద్యోగుల మార్పులూ, బదిలీ అయిన భర్తల తాత్కాలిక ఎడబాటుకి తపనపడే ఇల్లాళ్ళూ, క్యాంపువెళ్ళిన మంత్రిగారినుంచీ తాత్కాలికంగా విముక్తి పొందిన సెక్రటరీలూ వ్యాపారస్తుల వాటాదార్లూ వెకేషన్‌కి ఇంటికి వెళుతున్న ప్రియురాళ్ళూ, ఆఫీసర్లూ గుమాస్తాగాళ్ళూ, బంట్రోతులూ, బ్రోకర్లూ, లాయర్లూ, రౌడీలూ, రంగేళీలూ, నాటకాలవాళ్ళూ, నాటురకం రైతులూ, రేషన్ ఉద్యోగులూ, బ్రోతల్ కంట్రాక్టర్లు, పోరంబోకులూ, బోడిముండలూ, కిరాయి మనుషులూ, కిలాడీ పురుషులూ సమకాలీన సాంఘిక జీవనానికి సజీవ ప్రతిబింబంలాగ ఉంది విజయవాడ రైల్వేస్టేషన్. చంద్రిగాడు గాంధీ కొండమీద కొక్కిరాయిలాగ కనిపిస్తున్నాడు.

చంద్రుడికి ఆకలి వేస్తోంది. అంతా అయిపోయిన, కాంటిన్ ప్లేట్లలో అడుగున మిగిలిపోయిన రెండు పూరీల్ని కొనుక్కుని ఆకలిని చంపుకున్నాడు. తులసి ఒక పూట భోజనం చెయ్యదు. వాళ్ళాయన కోపం తగ్గించాలని భగవంతుడికి మొక్కుకుని - రాత్రివేళ భోజనాన్ని దాదాపు ఆరేళ్ళ కిందటే మానేసింది. చంద్రుడి కోపం మాట దేవుడెరుగు కాని, అతనికి ఖర్చుమాత్రం తగ్గింది.

"తినకపోతే ఏడవమను వెధవ పీనుగుని" అని చాలాసార్లు అనుకున్నాడు చంద్రుడు. - అలా తన కసిని వెల్లడించుకోడానికి భార్య ఒక 'అవకాశం'గా దొరికినందుకు సంతోషిస్తూ, అదేకాని అందమయిన, కాళ్ళున్న భార్య అయితే ఆ మాట అనగలడా!

రైల్వే ప్లాట్ ఫారమ్ మేడ మొదటి అంతస్తులో ఇంకా అలజడిగా ఉంది - కాంటిన్‌లో "పొటాటో కర్రీ - చిప్స్ - సాస్ - డబుల్ కర్డ్" అని ఎవరో అరుస్తున్నారు. ఒకరిద్దరు పోర్టర్లు, ఒక తెల్లబట్టలు వేసుకున్న నల్లప్యూన్ పరిగెత్తుతున్నారు.

ఆ ప్యూన్‌ని ఆపి అడిగితే, "ఏమి సారే! ఉంగళుకు ఏమి తెరియుం? - పెద్ద ప్రొడ్యూసర్ దా మేడమీద దిగిరి. ఏర్ కండిషన్డ్ రూంలో ఉంటారు నెంబరు ఫోర్టీన్." అన్నాడు.

చంద్రుడికి అర్థమయింది. ముందు ఉన్న బట్టతల గల పొట్టి మనిషి ప్రొడ్యూసర్.

"ఆయనతో ఉన్న ఆడమనిషి?"

"ఏమిసార్! అట్టా అడుగుతారు. ఆమె మిసెస్‌దా"

"వేలుపిళ్ళే!" అని ఓ బొంగురు గొంతు మేడమీంచి పిల్చింది ఫ్యాన్ గడగడలాడుతూ, "వస్తును సామీ!" అంటూ పరిగెత్తాడు.

చంద్రుడికి ఆసక్తి మరీ ఎక్కువయింది. తను ఎరిగిన వలజకీ, ఇప్పటి వలజకీ మధ్య - తనకు తెలియని పదహారేళ్ళు పైబడిన చరిత్ర ఉంది.

ఈ వ్యవధి ఆమె శరీరాన్ని మరింత పెంచిందనిపించింది. వలజ వయస్సు అధికారాన్ని రెట్టించి, అందన్ని మరింత కుదించింది.

కాంటిన్ డబ్బాలోంచి విస్తరాకుల్ని ఏరుకుని మెతుకుల్ని తింటున్న బిచ్చగాళ్ళమీద ఉన్నట్టుండి ఓ నల్లటి మేనేజరు రూళ్ళ కర్రతో విరుచుకుపడ్డాడు. ఎవరి నడుమో ఫెళ్ళుమంది. కెవ్వుమని అరిచాడు రివటలాగ ఉన్న బిచ్చగాడు. మరో దెబ్బ పడబోతే దండం పెట్టి కాళ్ళుపట్టుకున్నాడు.

"దొంగలంజకొడుకా! ప్లాట్‌ఫారం పాడు చేస్తావా - విసరాకుల్ని బయటికి లాగి?" అని తిడుతున్నాడు మేనేజరు."తమ ఆకలికి విస్తరాకులయినా వినియోగపడలేదే!' అని బెంగటిల్లిపోయి చూస్తున్నారు దూరంగా పారిపోయిన బిచ్చగాళ్ళు. "ఏం చేస్తారు సార్ వాటిని? పోనీ తిననివ్వండి. పూర్ క్రీచర్స్" అన్నాడొక ముసలి ప్రయాణికుడు.

"మీకేం సార్! మీరలాగే చెపుతారు. ఆ పుల్లి విస్తరాకులు గవర్నమెంటు ప్రాపర్టీ. సీమపందులకి ఆ వేస్టంతా బ్రహ్మాండమయిన ఫుడ్ ఆ వేస్ట్‌కి టెండర్లు పంపి కాంట్రాక్టు తీసుకున్నవాళ్ళున్నారు." అన్నాడాయన.

ప్రశ్న వేసిన ముసలాయన పందులకు మారుగా బిచ్చగాళ్ళకు అవకాశం ఇమ్మని ఎలా చెప్పాలో తెలీక బిక్కచచ్చిపోయాడు.

ప్లాట్‌ఫారం మీద రద్దీ మరింత తగ్గిపోయింది. మరేదో రైలు కోసం ఎదుటి ప్లాట్‌ఫారం మీద మనుషులు కూడుకుంటున్నారు. విజయవాడలోని రాత్రి జీవితానికి చాటు తెరపట్టినట్టు గాంధీ పర్వతం గంభీరంగా నిలబడింది....

చంద్రుడు ఏమీ తోచక తన బరువు చూసుకున్నాడు - బరువు తూచుకునే మిషన్ ఎక్కి - ఏభై తొమ్మిది కేజీలు. వెనక పొడుగాటి వాక్యం ఉంది. "సమస్యలపట్ల సమగ్రమయిన ఆకళింపు, సమన్వయం గల వ్యక్తిత్వం - ఔదార్యంగల హృదయం" - అంతా శుద్ధ అబద్ధం - సమస్యల్ని సమన్వయించుకోగలిగితే - ఆ మేడమీద ఏర్ కండిషన్డ్ రూంలో తను ఉండవలసింది. హృదయం ఉంటే తులసిని మరింత అభిమానించ వలసింది. తనంటే తులసి భయపడిపోతుంది తన మాటంటే వణుకుతుంది. కాని, తనకోసం ప్రాణమయినా ఇస్తుంది. తమ సంసారంలో ఈ అన్యోన్యత ఇంతవరకు 'వన్‌వే ట్రాఫిక్' గానే ఉంది.

బట్టతల ప్రొడ్యూసర్ బయటికి వెళుతున్నాడు. చంద్రుడు పరికించి చూసి రిచ్చపోయాడు. అతణ్ణే ఎక్కడో చూసినట్టుంది. ఆ పొడుగాటి ముకు, లోతుకు పోయిన చీపికళ్ళు, విశాలమయిన నుదురూ - ఆ పొట్టమాత్రం కొత్తం.

బయటకి వెళ్ళే మెట్లవరకూ చెయ్యి పట్టుకు నడిచి వచ్చింది వలజ. అసలు ఆమె ఉనికిని కూడా గమనించకుండా నడిచిపోతున్నాడు ఆయన. వెనక ఒక తడిక బుట్టతో వేలు పిళ్ళై.

"త్వరగా తిరిగి రా డార్లింగ్! ఒంటరిగా వెయిట్ చేయలేను," అంటోంది వలజ -

"ఊఁ" అన్నాడో, తల ఊపాడో కాని, మెట్లు గబగబా రెండేసి ఎక్కాడు. అతని వెనకే మరెవరో పెద్దమనిషి పరిగెడుతున్నాడు. చూస్తుండగానే కుడివైపు తిరిగి వంతెనమీద మాయమయాడు.

వలజ ముఖంలో ప్రయాణపు బడలిక కనిపించింది - తాజాగా తయారు చేసిన మిఠాయి మీద ఈగల్లాగ - ఆమె చుట్టూ ఇద్దరు ముగ్గురు పోర్టర్లు - అంగరక్షకుల్లాగ నడుస్తున్నారు.

ఆమె నడకలో నిర్లక్ష్యం ఉంది. అది అనుభవం వల్లనో, అవసరం వల్లనో తెచ్చిపెట్టుకున్నట్టుగా ఉంది కాని, స్వచ్ఛమైనదిగా లేదు.

రెండడుగులు ముందుకువేసి ఆమె దృష్టిలో పడేటట్టు నడిచాడు చంద్రుడు. ఆమె దృష్టి పడిందో, పడిజారిపోయిందో కాని ఆమె పలకరించలేదు. అయినా, ఆశ్చర్యపడలేదు చంద్రుడు. మాసిన పాతపంచ, నలిగిన నల్లటి చొక్కా, క్రాపింగూ, కళ్ళజోడూ ఆమెకి పదహారేళ్ళ కిందటి పరిచయాన్ని గుర్తుచెయ్యకపోవచ్చు. అయినా అప్పటి వ్యక్తి ఇలా తటస్థ పడతాడని ఆమెకి ఆ క్షణంలో తోచక పోవచ్చు.

ఆమె మేడమెట్లు ఎక్కేచోట పలకరించాలని తొందర పడ్డాడు చంద్రుడు. గబగబా పది అంగల్లో రెండు పక్క స్థంభాలు దాటి - మెట్ల వారకి వచ్చిపడి నిలబడ్డాడు. ఆమె దగ్గరకి రాగానే కొన్ని సంవత్సరాలుగా సన్నిహితంగా ఉన్న వ్యక్తిని ఎలా పలకరించాలో తెలీక తత్తరపడిపోయాడు చంద్రుడు.

చివరికి 'మేడమ్' అన్నాడు - ఆఫీసర్ల భార్యల్ని పిలవడానికి అలవాటు పడిన భాషలో.

కొందరిని ఎదుటి వ్యక్తి నేలకి తొక్కి పలకరిస్తే, కొందరిని ఎదుటివ్యక్తి ఆకాశానికి ఎత్తి నిలబెడతాడు.

"రిక్షా కడతావురా అబ్బీ!" అంటే -

"కడతా బాబూ!" అంటాడు రిక్షావాడు.

"టైమెంతయింది సార్!" అన్నారో -

"ఎవడు చెపుతాడయ్యా!" అనొచ్చు.

"మేడమ్" అనడంలో ఆమె ఔన్నత్యాన్ని గుర్తుచేసి నట్టయింది. ఆ పిలిచినవాడు తన స్థాయి తనే నిర్ణయించుకున్నట్టయింది.

"యస్?" అంది కళ్ళు ఇటు తిప్పి - నగిషీలు చెక్కిన కూజాలో ఎక్కడో మిలమిలలాడుతున్న చేపల్లాగ మెరిశాయి కళ్ళు. ఆ కళ్ళలో శీవికి వణికిపోయాడు చంద్రుడు. ఆ నీడలో పంచెకట్టుకు వణికిన ఓ నలభై ఏళ్ళ ముసిలి గొంతు - ఏదో కోరికను కోరే నౌఖరు గొంతులాగ ధ్వనించింది. ఆమె పక్కన ఇంకా పరివారం ఉంది. - ఇట్లా ఆమెను ఆపడం వాళ్ళు సహించనట్టూ తెలుస్తోంది. ఆమె ఆగకపోతే అతణ్ణి రెక్క పట్టుకు బలంగా పక్కకి తోయాలన్నంత ఉద్వేగం ఆ మనుషుల్లో కనిపించింది.

ఆమె ప్రశ్నకి సమాధానం రాకపోయేసరికి - ఆమె ఒక్క క్షణం ఆగి చరచరా మెట్లు ఎక్కింది. అంతవరకూ ఆమెలో ఉన్న నిలకడకీ, ఇప్పటి వేగానికీ అక్కడ ఉన్న వాళ్ళంతా ఆశ్చర్యపోతుండగానే, ఆమె మేడమీదకి మాయమయింది.

ఆ ప్రపంచంలో అడుగు పెట్టడానికీ - ఆ ప్రపంచంతో సంబంధాన్ని గుర్తు చేసుకోడానికీ తనకి అర్హత లేదని మొట్టమొదటిసారిగా గ్రహించాడు చంద్రుడు. ఏదో కానిపని చేసినట్టు జీవితంలో మొదటిసారిగా కుంచించుకుపోయాడు (కానిపని చేయలేని పాపానికి ఈ స్థితిలో ఉన్న చంద్రుడు!)

డీసిల్ ఇంజను అరుస్తూ గుండెల్ని చీల్చుకుపోతున్నట్టు ఇరవై గూడ్సు పెట్టెల్ని తీసుకు ముందుకు సాగిపోయింది. ఆ వేగానికి ప్లాట్‌ఫారమంతా గడగడలాడింది. నిద్రలేచిన దొరగారి కుక్క ఫస్ట్ క్లాసు వెయిటింగ్ రూంలోంచే అరుస్తోంది

"మీరు నిద్రపోరా?" అని అడిగింది తనకోసమే కనిపెట్టుకు చూస్తున్న తులసి.

"నా సంగతి నీకెందుకు? నువ్వు పో!" అన్నాడు చంద్రుడు.

"మీతో మాట్లాడాలి. ఒక్కసారి ఇలా రండి!" అంది తులసి. వెయిటింగ్ రూంలోంచి బయటికి వచ్చి - రూం పక్కనే పొడవాటి బల్లమీదకి ఆహ్వానించింది భర్తని.

మాటల్లో భార్య చూపే ఆప్యాయతకి అలసిపోయాడు చంద్రుడు. "ఇంతరాత్రి ఏం మాట్లాడతావు, నోరు మూసుకు నిద్రపోక!" అన్నాడు విసుగ్గా కూచుంటూ.

పక్కనే హిగ్గిన్ బాదమ్స్ స్టాల్ మూస్తున్న పెళ్ళికాని కుర్రాడు - ఆ దంపతుల ఆప్యాయతకి విస్తుపోతూ చూశాడు.

"మనం రాయ్‌వెల్లూరు వెళ్ళకపోతేనేం?" అంది తులసి, ఆయన చెయ్యిమీద చెయ్యివేసి.

అలా చెయ్యి వెయ్యడం చంద్రుడికి నచ్చదు. భార్యాభర్తల ఆప్యాయతలు మానసికం అనీ, వాటికి ఇలాంటి బాహ్యమైన గుర్తులు అనవసరమనీ అతని నమ్మకం. అయితే ఈ నమ్మకం ఇంకా బలపడకముందే అతనికి రుక్కు తల్లి పుట్టేసింది. ఇలాంటి ఆప్యాయతలు 'ప్రియురాళ్ళ' ట్రేడ్ ట్రిక్స్ లాంటివని అతని నమ్మకం. (అతని దృష్టిలో భార్యవేరు, ప్రియురాలు వేరు.)

"మనం వెనక్కి పోదామండీ! మద్రాసూ వద్దు. రాయ్‌వెల్లూరూ వద్దు. నాకేదో భయంగా ఉంది" అని మళ్ళీ అంది.

"ఏం? చచ్చిపోతావని భయమా!"

అలాంటి మాటలకి ఆమె మనస్సు కలుక్కుమనడం ఎన్నాళ్ళ కిందటో మానేసింది.

పైపెచ్చు "అంత అదృష్టమా నాకు?" అంది అదేదో తేలిక విషయంలా.

"నోరు ముయ్యవే! - నీకేం కాదు; నువ్వేం కావు. లోపలికి వెళ్ళిపడుకో, మళ్ళీ ఇలాంటి నసుగుళ్ళు పెడితే చంపేస్తాను."

ఇవి ఆమె జీవితంలో మధురక్షణాలు. చంద్రుడు ప్రకటించే అతిసుకుమారమయిన భావాలకి ఇవి మచ్చుతునకలు, ఇలా అంటే అతను చాలా మృదువుగా మాట్లాడినట్టూ లెక్క. అంతకంటే నాజూకు. మృదుత్వం అతను నేర్చుకోలేదు.

ఆ మాటల్ని విని అతని హృదయాన్ని చదవడం ఆమె పదహారేళ్ళుగా నేర్చుకుంది.

పెళ్ళయిన కొత్తలో - చంద్రుడికి మరీ కావలసిన ప్రాణమిత్రుడు చచ్చిపోతే - ఇంటికి వచ్చి "ఆ వెధవ చూశావ్ ? - చెప్పాచెయ్యకుండా చచ్చిఊరుకున్నాడు. వాడెప్పుడూ అంతే! దొంగ రాస్కెల్" అన్నాడు - ఒక పక్క కళ్ళనీళ్ళు వస్తుంటే "అయ్యో! చచ్చిపోయాడే!" అని ఏడ్చేకన్నా, ఈ బాధ మరింత గుండెను తడిచేసింది తులసికి.

నిద్రరాక - పొగాకు కాడ చుట్టుకుంటున్న ఓ రైతు దగ్గర ఒక తొడ తీసుకుని చుట్ట చుట్టి వెలిగించాడు చంద్రుడు. సామాన్లు తీసుకెళ్ళే బండిమీద మోకాలు ఆనించి, విశ్రాంతిగా చుట్టని నాలుగు పీల్పులు పీల్చాడు. గుండె వెచ్చబడింది. తిమ్మిరి ఎక్కినట్టున్న తల సర్దుకుంది. కాస్త హుషారు వచ్చింది. మరో పీల్పు పీల్చేలోగా ఎవరో పోర్టరు తనని వెదుకుంటూ వచ్చాడు.

"ఇందాక దొరసాని గారిని పలకరించిన పెద్దమనిషి మీరుగదండీ?" అన్నాడు.

తలూపితే -

"అమ్మగారు - ఇదిమ్మన్నారు" అని ఓ కాగితం మడిచి చేతిలో పెట్టాడు.

నివ్వెరపోతూ మడత విప్పితే, ముత్యాలకోవలాంటి వ్రాత తెలిసింది. అదెవరిదో గుర్తే వలజ దస్తూరి మాత్రం ఏమీ మారలేదు.

"మేడమీదకి రా!" అని రాసింది.

చుట్టపారేసి, మూతి ఒకటికి రెండుసార్లు తుడుచుకుని - ఫ్లాట్ ఫారం చివరి వరకూ వెళ్ళి కొళాయి దగ్గర అయిదారుసార్లు పుక్కిలించి ఉమ్మేసి, జుత్తు సరిచూసుకుని, అధికారి దగ్గరకి ప్రమోషన్ కోసం వెళ్ళే గుమస్తాలాగ సిద్ధపడి మేడమెట్లెక్కాడు.

వెళ్ళనక్కరలేదన్న అభిమానాన్ని - చిన్ననాటి స్నేహితురాల్ని కలవాలన్న ఉబలాటం అలా జయించింది.

గది తెలుసుకోవడం అంత కష్టం అనిపించలేదు. పద్నాలుగో నెంబరు గదిలో దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. ఒకరెక్క తెరిచి ఉంచింది కావాలని. చంద్రుడు తలుపు దగ్గరికి వెళ్ళి నిలబడగానే లోపల ఆమె చిరునవ్వు కనిపించింది. మెత్తటి పరుపుమీద కూచుని ఒళ్ళో తలగడా వేసుకుని కాళ్ళాడిస్తోంది.

"రా లోపలికి," అంది.

లోపలికి వచ్చాక - కుర్చీ చూపించింది. ఏదో అపురూపమయిన బొమ్మని చూసినట్టు ఆశగా, విచిత్రంగా అతణ్ణి గమనించి "అందరి మధ్యా నన్నలా పలకరిస్తావేం - బ్రూట్!" అంది అంతులేని ఆత్మీయత, ఆపేక్షా నిండిన కంఠంతో.

(కొనసాగింపు వచ్చేసంచికలో)

ఈ నవల క్రిందటి భాగం ఇంకా చదవలేదా..? లేక మళ్ళీ ఒకసారి చదువుదామనుకుంటున్నారా? వెంటనే కౌముది గ్రంధాలయాన్ని సందర్శించండి..
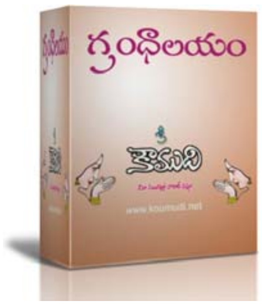
Click here to go to KOUMUDI Library